

Ojczysty - dodaj do ulubionych / Ciekawostki językowe

SKROFUŁY

◆ ◆ ◆
O J C Z Y S T Y – D O D A J
D O U L U B I O N Y C H

Gruźlica węzłów chłonnych, zwana również ZOŁŻĄ lub ZOŁŻAMI, o której pisaliśmy w poprzednim odcinku, określana była także mianem SKROFUŁY, a w języku medycznym nazywana SKROFULOŻĄ. Skrofuloza, na szczęście dziś już niemal niewystępująca, objawia się obrzękiem i ropieniem węzłów chłonnych występujących na szyi. Właśnie owe węzły chłonne, niegdyś utożsamiane z gruczołami, dały początek nazwom choroby. ZOŁŻA i ZOŁŻY to formy wywodzące się jeszcze z prasłowiańszczyzny, występujące w różnych pokrewnych postaciach w wielu językach słowiańskich i oznaczające po prostu 'gruczoły'. SKROFUŁY – które znajdziemy jeszcze w przedwojennych powieściach – zostały zapożyczone z łaciny. Łacińskie scrofulae, scrofularum to właśnie nazwa tej choroby (spolszczona następnie do SKROFUŁY). Samo łacińskie słowo pochodzi natomiast od – również łacińskiego – scrofa, scrofae, czyli 'maciora'. Człowiek chorujący na chorobę zwaną scrofulae miał tak obrzmiałą szyję jak – nie przymierzając – maciora.